

1. Opis badania oraz charakterystyka respondentów

Biuro Karier Wyższej Szkoły Finansów i Prawa zgodnie z Zarządzeniem nr 2c/2011/2012 wydanym w dniu 14 września 2011r. przez Rektora WSiFiP Prof. nadzw. dr hab. Jana Ostoja w sprawie monitorowania karier zawodowych studentów oraz absolwentów WSiFiP przeprowadziło badania losów zawodowych studentów Uczelni.

Zgodnie z wydanym Zarządzeniem Biuro Karier i Zatrudnienia WSiFiP kieruje się zasadą „*permanentnej współpracy w obszarze rozwoju kariery zawodowej studenta*” rozpoczynając monitoring losów zawodowych studentów od 1 semestru studiów. Współpraca ma na celu budowę świadomego profilu przyszłego absolwenta.

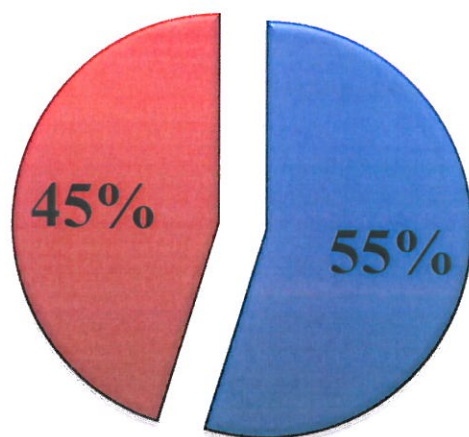
W siatkach i programach kształcenia został w roku akademickim 2012/2013 wprowadzony przedmiot „*Kariera i komunikacja z rynkiem*”, przedmiot obejmował następujące zagadnienia:

- omówienie sylwetki studenta, absolwenta zgodnie z wybranym kierunkiem studiów;
- określenie i zdefiniowanie efektów kształcenia poprzez uzyskane w toku studiów umiejętności, wiedzę oraz kompetencje społeczne;
- ewentualne spotkania z wykwalifikowanym Doradcą Zawodowym;
- spotkanie z przedstawicielami rynku pracy;
- omówienie badania dotyczącego Losów zawodowych studentów oraz absolwentów WSiFiP.

Studenci otrzymali drogą elektroniczną linka do ankiety z prośbą o jej uzupełnienie.

Badaniem zostali objęci studenci przyjęci w roku akademickim 2017/2018 na I rok, 1 semestr studiów I stopnia, I stopnia studiów inżynierskich, II stopnia oraz studiów jednolitych magisterskich.

Podział przedstawia Wykres 1 oraz Wykres 2.

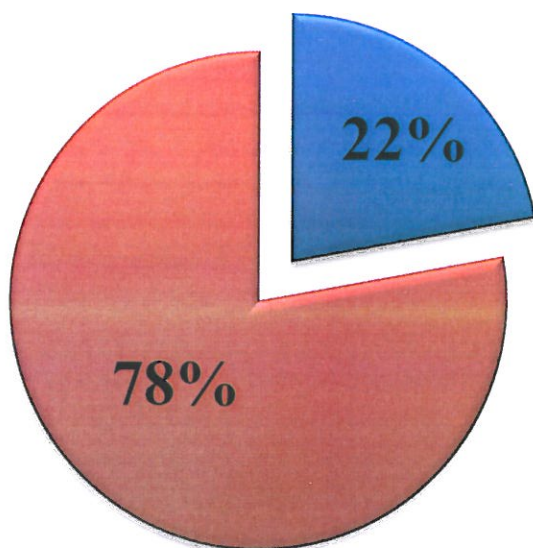

- Wydział Finansów i Technologii Informatycznej
- Wydział Prawa i Nauk Społecznych

Wykres 1 Porównanie procentowe studentów biorących udział w badaniu według Wydziałów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Analizując porównanie procentowe według Wydziałów większa grupa obejmuje studentów na Wydziale Finansów i Technologii Informatycznych – 55%, natomiast 45% stanowią studenci Wydział Prawa i Nauk Społecznych.

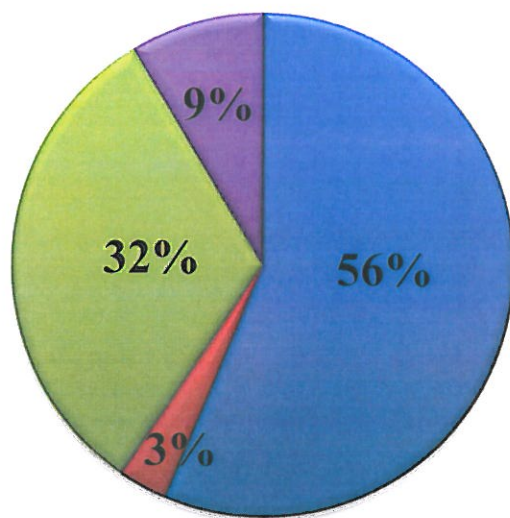

- Studia stacjonarne
- Studia niestacjonarne

Wykres 2 Porównanie procentowe studentów biorących udział w badaniu według systemu studiów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Zebrane dane pozwalają stwierdzić, iż zauważalna jest przewaga studentów studiujących w systemie niestacjonarnym - 78%; natomiast studenci systemu stacjonarnego stanowią 22% (Wykres 2).

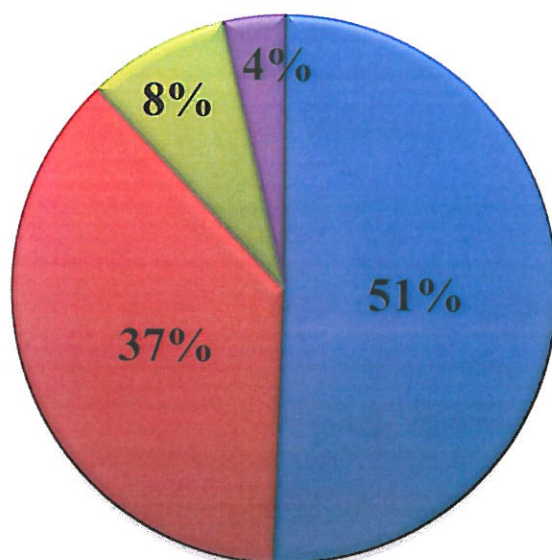

- Studia I stopnia
- Studia I stopnia inżynierskie
- Studia II stopnia
- Studia jednolite magisterskie

Wykres 3 Porównanie procentowe studentów według stopnia studiów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Według statystyki w badaniu największą grupę stanowią studenci I stopnia 56%, następnie 32% studenci studiów II stopnia, dalej 9% to studenci jednolitych studiów magisterskich, najmniejszy procent stanowią studenci studiów I stopnia inżynierskich 3% (Wykres 3).

■ Finanse i Rachunkowość ■ Bezpieczeństwo Wewnętrzne ■ Prawo ■ Informatyka

Wykres 4 Porównanie procentowe studentów według kierunku studiów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Grupa studentów biorących udział w badaniu „Losy zawodowe studentów” została również z charakteryzowana według wyboru Kierunku studiów i tak większość - 51% stanowią studenci Kierunku Finanse i Rachunkowość, następną badaną grupą według liczebności stanowią studenci Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne 37%, kolejno studenci Kierunku Prawo 8% oraz Kierunek Informatyka 4% (Wykres 4).

2. Oczekiwania studentów wobec programów realizowanych w WSiP (ogólne)

Ankieta oprócz pytań dotyczących pracy zawodowej obejmowała pytania z zakresu oczekiwań w ramach programów kształcenia.

Jednym z pierwszych pytań w przeprowadzonym badaniu były oczekiwania studentów w momencie podjęcia nauki, pytanie to miało istotne znaczenie ze względu na grupę respondentów gdyż byli to studenci I roku, 1 semestru studiów. Odpowiedzi obejmowały dwie możliwości. Oczekiwanie sprecyzowane oraz oczekiwania ogólne; 85,3% badanych uznało, iż jego oczekiwania nie są jeszcze sprecyzowane, a 14,7% wpisało szczegółowe sprecyzowane oczekiwania takie jak:

- chęć zdobycia przydatnej wiedzy i doświadczenia, które umożliwi podjęcie pracy w kierunku wybranych studiów;
- przygotowanie praktyczne do pracy w zawodzie;
- podniesienie kwalifikacji zawodowych;
- zdobycie dodatkowego wykształcenia;
- znalezienie lepszej pracy.

Odpowiedzią, która padała najczęściej wśród osób ankietowanych to chęć zdobycia lub poszerzenia wiedzy, która umożliwi znalezienie dobrej pracy lub poszerzy możliwości na rynku pracy.

2.1. Oczekiwania studentów wobec programów realizowanych na Uczelni dla studentów Wydziału Prawa i Nauk Społecznych.

KIERUNEK PRAWO

Oczekiwania studentów dotyczące umiejętności zdobytych podczas studiów będące przydatne w pracy zawodowej zależne są od wybranego kierunku studiów i tak studenci Kierunku **Prawo** 44 % osób odpowiedziało, iż nie ma zdania i nie wie jakie umiejętności będą przydatne według nich w pracy zawodowej, natomiast 56% odpowiedziało następująco:

- logiczne myślenie;
- umiejętności posługiwania się prawem;
- umiejętność tworzenia i opiniowania umów;
- posługiwanie się terminologią prawniczą, wnikliwa znajomość przepisów;
- wystąpienia publiczne;
- wzbogacenie języka a co za tym idzie umiejętność łatwiejszego formułowania wypowiedzi.

W celu pozyskania informacji od studentów dotyczących oczekiwań w ramach programów kształcenia w toku studiów, ankieta zawierała pytanie: *Jakie przedmioty chcieliby studenci realizować w największej liczbie godzin?*

Uzyskane odpowiedzi wskazały, iż 66% ankietowanych nie ma zdania na temat proponowanych czy też sugerowanych przedmiotów w ramach toku studiów, natomiast 34% badanych wyróżniło konkretne przedmioty czy też zagadnienia.

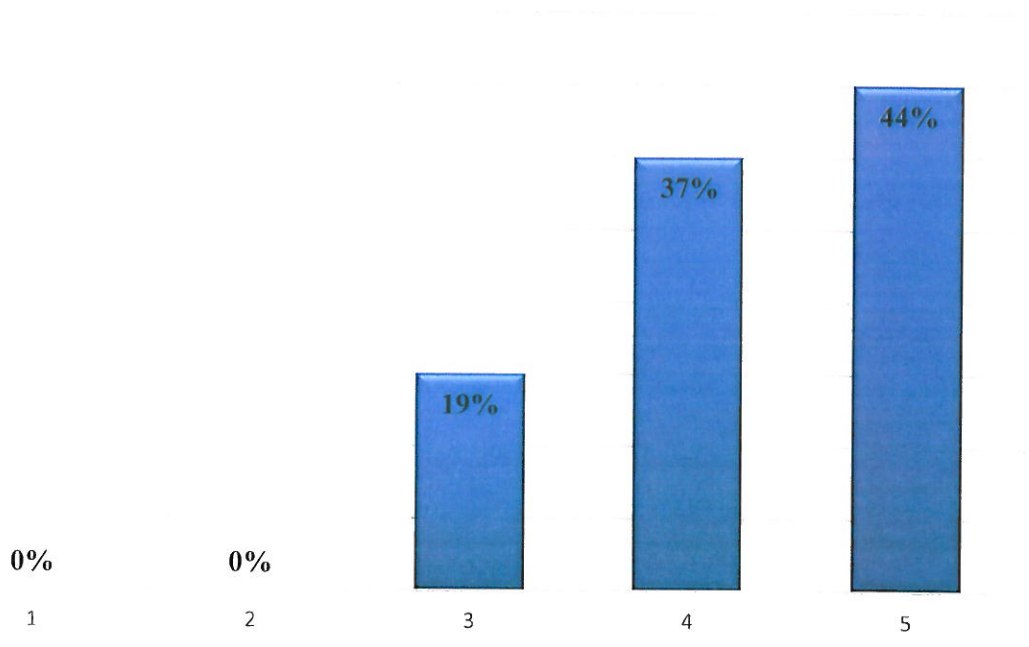
Studenci Kierunku Prawo szczegółowo wymieniali przedmioty jakie ich zdaniem powinny być realizowane w ramach toku studiów:

- prawo cywilne;
- prawo pracy i ubezpieczeń społecznych;
- prawo podatkowe;
- prawo karne;
- prawoznawstwo
- przedmioty praktyczne.

Podsumowując odpowiedzi studentów z kierunku Prawa można zauważyć, że przeważały sugestie aby przedmioty realizowane w trakcie toku studiów w najlepszy możliwy sposób przygotowywały do zawodu prawniczego, tak aby po ukończeniu absolwent potrafił wykorzystać prawo w praktyce.

Na pytanie zadane w ankiecie: *Czy zdaniem Pani/Pana ukończenie studiów z bardzo dobrymi wynikami ma wpływ na zdobycie lepszej pracy, awans lub podwyżkę?* Studenci odpowiedzieli następująco: 81% badanych odpowiedziało, iż według nich bardzo dobre wyniki będą miały wpływ na polepszenie sytuacji zawodowej, 16% uznało, że nie ma to żadnego wpływu na karierę zawodową, natomiast 3% nie miało zdania na zadane pytanie w ankiecie.

Ankieta obejmowała pytanie o skalę od 1 do 5 w jakiej respondent chciałby realizować zajęcia praktyczne w trakcie studiowania przedstawia to Wykres 5.

Wykres 5 Porównanie procentowe w jakiej skali studenci chcieliby realizować zajęcia praktyczne, 5-największy 1-najmniejszy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Zauważalne jest, iż ankietowani zaznaczyli na skali najwyższe punkty 5 i 4 uznali, iż zajęcia praktyczne są bardzo istotne w programach kształcenia i chciałyby realizować je w jak największej ilości godzin.

KIERUNEK BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE STUDIA I STOPNIA

Studenci studiów I stopnia **Bezpieczeństwa Wewnętrznego** w następujący sposób określili swoje oczekiwania w momencie podjęcia studiów, 82% badanych stwierdziła, iż ich oczekiwania są bardzo ogólne, natomiast 18% podała sprecyzowane oczekiwania, takie jak:

- chęć rozwoju i doskonalenia zawodowego;
- podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz językowych;

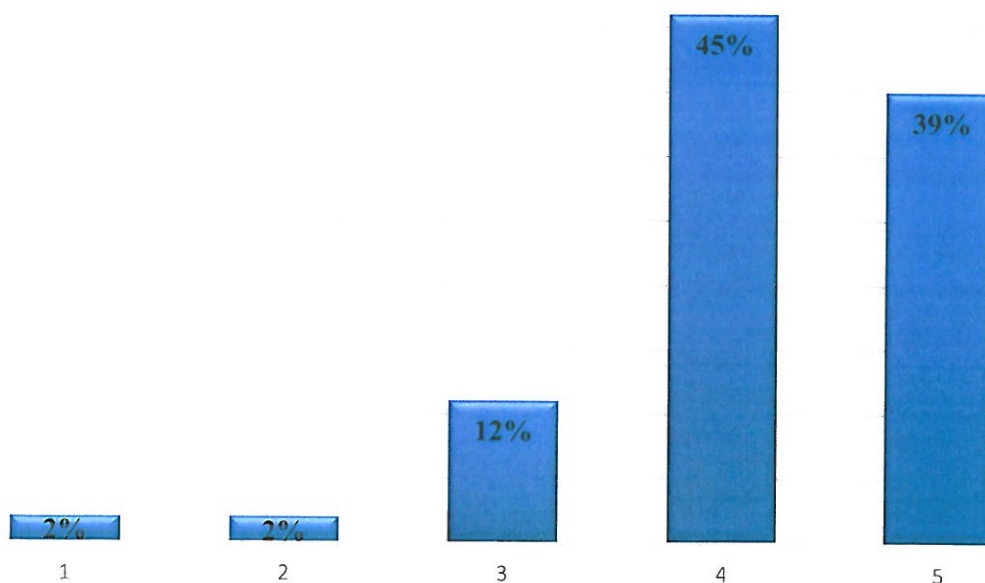
- poszerzenie wiedzy;
- praca w służbach mundurowych.

Zdaniem studentów z Kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne, odpowiedzi dotyczące umiejętności zdobytych podczas studiów, a będące przydatne w pracy zawodowej przedstawiają się następująco: 69% odpowiedziało, iż nie ma zdania na ten temat natomiast 31% badanych podało następujące umiejętności, które według nich będą przydatne:

- poznanie techniki samoobrony;
- wiedza na temat służb mundurowych oraz bezpieczeństwa państwa;
- znajomość prawa;
- strzelnica;
- różne techniki interwencyjne;
- nauka języka angielskiego.

Jednym z pytań ankiety, które określało nastawienie studenta do systematycznej nauki w trakcie studiów było pytanie: *Czy ukończenie studiów z bardzo dobrymi wynikami ma wpływ na zdobycie lepszej pracy, awans czy też podwyżkę?* Przeważały odpowiedzi, iż oceny mają znaczenie na rynku pracy tak odpowiedziało 76% ankietowanych, natomiast 12% uważa, iż nie ma to żadnego znaczenia, 12% nie ma zdania.

Ankieta obejmowała pytanie o skalę od 1 do 5 w jakiej respondent chciałby realizować zajęcia praktyczne w trakcie studiowania, Wykres 6.

Wykres 6 Porównanie procentowe w jakiej skali studenci chcieliby realizować zajęcia praktyczne, 5-największy 1-najmniejszy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Zauważalne jest, iż zdecydowana większość ankietowanych zaznaczyła na skali najwyższe punkty 5 i 4, uznała, iż zajęcia praktyczne są bardzo istotne w programach kształcenia i chciałyby realizować je w jak największej ilości godzin.

Kolejnym pytaniem było: *Czy studenci są zainteresowani uzyskaniem certyfikatów w toku studiów?* 84% respondentów zaznaczyło odpowiedź, iż jest zainteresowana uzyskaniem różnego typu certyfikatów ale nie jest w stanie powiedzieć jakich dokładnie, 3% badanych nie jest zainteresowana certyfikatami, natomiast 13% studentów biorących udział w badaniu zaznaczyło, iż chciałyby uzyskać certyfikat np. języka angielskiego, pierwszej pomocy przedmedycznej, samoobrony, strzelectwa.

KIERUNEK BEZPIECZEŃSTWO WEWNĘTRZNE STUDIA II STOPNIA

Studenci studiów II stopnia Kierunku **Bezpieczeństwo Wewnętrzne** są studentami, którzy posiadają już dyplom I stopnia więc ich wiedza i ewentualne oczekiwania względem studiów II stopnia są bardziej sprecyzowane i określone przez nich samych, niż przez studentów I stopnia. Respondenci w sposób następujący określili swoje oczekiwania w momencie podjęcia studiów, 88% badanych stwierdziła, iż ich oczekiwania są bardzo ogólne, natomiast 12% podała sprecyzowane oczekiwania, takie jak:

- pogłębienie wiedzy na temat bezpieczeństwa;
- podniesienie kwalifikacji zawodowych;
- przygotowanie do pracy w służbach mundurowych;
- zdobycie praktycznej wiedzy w zakresie wybranej specjalizacji.

Zdaniem studentów na zadane pytanie o umiejętności zdobyte podczas studiów odpowiedzi przedstawiały się następująco: 71% odpowiedziało, iż nie ma zdania na ten temat, natomiast 29% badanych podało następujące umiejętności, które według nich będą przydatne:

- klasyfikacja zagrożeń związanych z bezpieczeństwem państwa;
- komunikacja z osobami agresywnymi, pod wpływem środków odurzających;
- praca w zespole;
- znajomość przepisów prawnych;
- strzelectwo;
- techniki samoobrony.

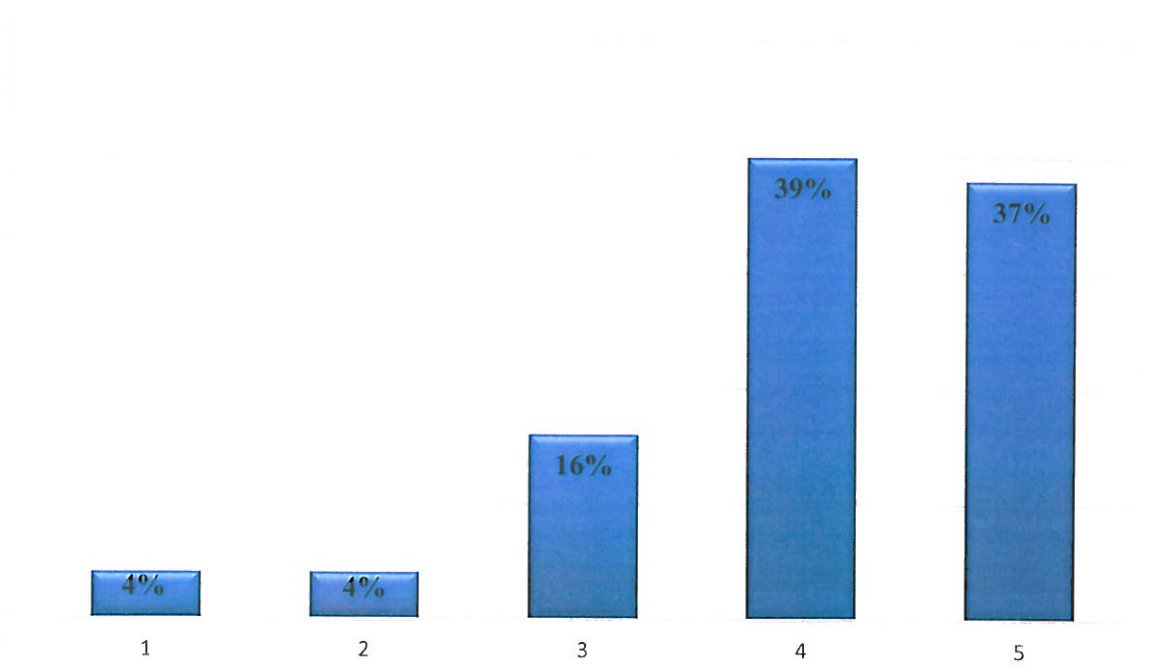
Na zadane pytanie w ankiecie dotyczące chęci realizacji przedmiotów podczas toku studiów studenci odpowiedzieli następująco: 59% badanych zaznaczyło, iż nie ma zdania na ten temat, jednak 41% sugerowało, iż chcieliby realizować takie przedmioty jak:

- kryminologia i kryminalistyka;
- detektywistyka;
- zajęcia praktyczne;
- zajęcia związane z postępowaniem w trakcie zagrożeń terrorystycznych i epidemii;
- prawo;

- strzelectwo;
- samoobrona.

Jednym z pytań ankiety było pytanie: *Czy ukończenie studiów z bardzo dobrymi wynikami ma wpływ na zdobycie lepszej pracy, awans czy też podwyżkę?* 59% badanych odpowiedziało, iż dobre wyniki mają wpływ na karierę zawodową, natomiast 39% iż nie ma to żadnego znaczenia, 2% respondentów nie ma zdania na powyższy temat.

Ankieta obejmowała również pytanie o skalę od 1 do 5 w jakiej respondent chciałby realizować zajęcia praktyczne w trakcie studiowania, Wykres 7.

Wykres 7 Porównanie procentowe w jakiej skali studenci chcieliby realizować zajęcia praktyczne, 5-największy 1-najmniejszy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Zauważalne jest, iż zdecydowana większość ankietowanych zaznaczyła na skali pkt. 4 i jest to 39% ankietowanych, następnie sporo grupa respondentów zaznaczyła na skali 5 jest to 37% badanych, kolejno 3 zaznaczyło – 16% badanych, 2 oraz 1 – 4%.

2.2. Oczekiwania studentów wobec programów realizowanych na Uczelni studentów z Wydziału Finansów i Technologii Informatycznych.

KIERUNEK FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ STUDIA I STOPNIA

Studenci studiów I stopnia Kierunku **Finanse i Rachunkowość** w następujący sposób określili swoje oczekiwania w momencie podjęcia studiów, 83% badanych stwierdziła, iż ich oczekiwania są bardzo ogólne, natomiast 17% podała sprecyzowane oczekiwania, takie jak:

- otrzymanie wykształcenia, które pozwoli na zdobycie dobrej pracy lub awanse zawodowe;
- zdobycie wiedzy zarówno teoretycznej jak i praktycznej poprzez praktyki zawodowe;
- zdobycie wiedzy i podniesieni swoich kwalifikacji;
- zdobycie dodatkowego wykształcenia.

Zdaniem studentów z Kierunku Finanse i Rachunkowość, odpowiedzi dotyczące umiejętności zdobytych podczas studiów, a będące przydatne w pracy zawodowej przedstawiają się następująco: 58% odpowiedziało, iż nie ma zdania na ten temat natomiast 42% badanych podało następujące umiejętności, które według nich będą przydatne:

- umiejętności praktyczne;
- szybkiego przyswajania nowych informacji;
- umiejętności kalkulacyjne, rachunkowości;
- znajomość prawa;
- praktyczne posługiwanie się komputerem, specjalistycznymi programami księgowymi oraz pakietem Office;
- znajomość przepisów rachunkowych;
- znajomość ekonomii na rynku;
- umiejętność korzystania z właściwych źródeł wiedzy i informacji;
- umiejętność porozumiewania się za pomocą języka obcego.

Studenci wymieniali również w ankietach umiejętności miękkie, które ich zdaniem będą przydatne w pracy zawodowej:

- umiejętność pracy w zespole;
- umiejętność zarządzania pracownikami;
- umiejętność kreatywnego myślenia;
- umiejętność samodzielnego podejmowania decyzji;
- umiejętność słuchania ale także wypowiedzania się na dany temat.

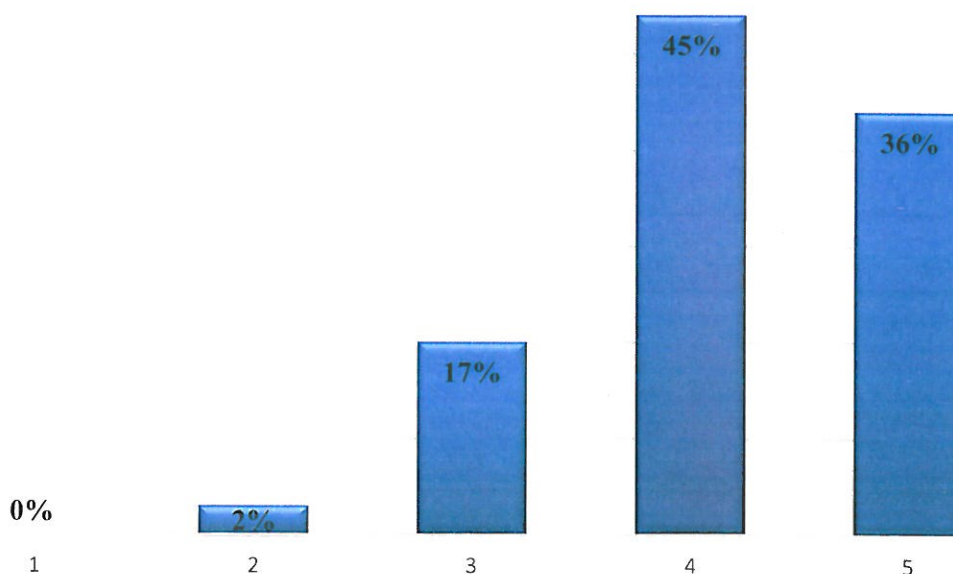
Na zadane pytanie w ankiecie dotyczące chęci realizacji przedmiotów podczas toku studiów studenci odpowiedzieli następująco: 69% badanych zaznaczyło, iż nie ma zdania na ten temat, jednak 31% sugerowało, iż chcieliby realizować takie przedmioty jak:

- język angielski;
- matematyka;

- rachunkowość;
- przedmioty związane ze specjalizacją;
- prawo;
- przedmioty ekonomiczne.

Jednym z pytań ankiety, które określało nastawienie studenta do systematycznej nauki w trakcie studiów było pytanie: *Czy ukończenie studiów z bardzo dobrymi wynikami ma wpływ na zdobycie lepszej pracy, awans czy też podwyżkę?* Przeważały odpowiedź, iż oceny mają znaczenie na rynku pracy tak odpowiedziało 76% ankietowanych, natomiast 16% uważa, iż nie ma to żadnego znaczenia, 8% nie ma zdania.

Na pytanie w ankiecie o skalę od 1 do 5 w jakiej respondent chciałby realizować zajęcia praktyczne w trakcie studiowania, Wykres 8.

Wykres 8 Porównanie procentowe w jakiej skali studenci chcieliby realizować zajęcia praktyczne, 5-największy 1-najmniejszy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Zauważalne jest, iż zdecydowana większość ankietowanych zaznaczając na skali pkt. 4 i jest to 45% ankietowanych, następnie spora grupa respondentów zaznaczyła na skali 5 jest to 36% badanych, kolejno 3 zaznaczyło – 17% badanych, 2 – 2% . Skala 1 nie została zaznaczona przez żadnego badanego studenta.

Kolejnym pytaniem było: *Czy studenci są zainteresowani uzyskaniem certyfikatów w toku studiów?* 80% respondentów zaznaczyło odpowiedź, iż jest zainteresowana uzyskaniem różnego typu certyfikatów ale nie jest w stanie powiedzieć jakich dokładnie, 8% badanych nie

jest zainteresowana certyfikatami, natomiast 12% studentów biorących udział w badaniu zaznaczyło, iż chciałaby uzyskać certyfikat np. języka angielskiego, informatyki, programów księgowych.

KIERUNEK FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ STUDIA II STOPNIA

Studenci studiów II stopnia Kierunku **Finanse i Rachunkowość** są studentami, którzy posiadają już dyplom I stopnia więc ich wiedza i ewentualne oczekiwania względem studiów II stopnia są bardziej sprecyzowane i określone przez nich samych, niż przez studentów I stopnia. Respondenci w sposób następujący określili swoje oczekiwania w momencie podjęcia studiów, 87% badanych stwierdziła, iż ich oczekiwania są bardzo ogólne, natomiast 13% podała sprecyzowane oczekiwania, takie jak:

- chęć pogłębienia wiedzy i uporządkowania wiedzy zdobytej wcześniej;
- podniesieni swoich kwalifikacji zawodowych;
- podniesienie kwalifikacji co umożliwi znalezienie pracy lub ewentualny awans zawodowy;
- połączeniu z wykonywaną pracą zawodową, aby studia uczyły logicznego myślenia, analizowania, nie tylko wyuczania się na pamięć teorii;
- zdobycie praktycznej wiedzy w zakresie wybranej specjalności.

Zdaniem studentów na zadane pytanie o umiejętności zdobyte podczas studiów odpowiedzi przedstawiały się następująco: 56% odpowiedziało, iż nie ma zdania na ten temat, natomiast 44% badanych podało następujące umiejętności, które według nich będą przydatne:

- wiedza teoretyczna;
- umiejętność księgowania;
- kalkulowania ryzyka;
- znajomość języka angielskiego;
- znajomość programów księgowych;
- znajomość programu MS Excel;
- znajomość obowiązujących przepisów np. podatkowych.

Liczna grupa studentów wymieniła również w ankietach umiejętności miękkie, które ich zdaniem będą przydatne w pracy zawodowej:

- zarządzanie zespołem;
- umiejętność pracy w grupie;
- odporność na stres;
- samodzielność;

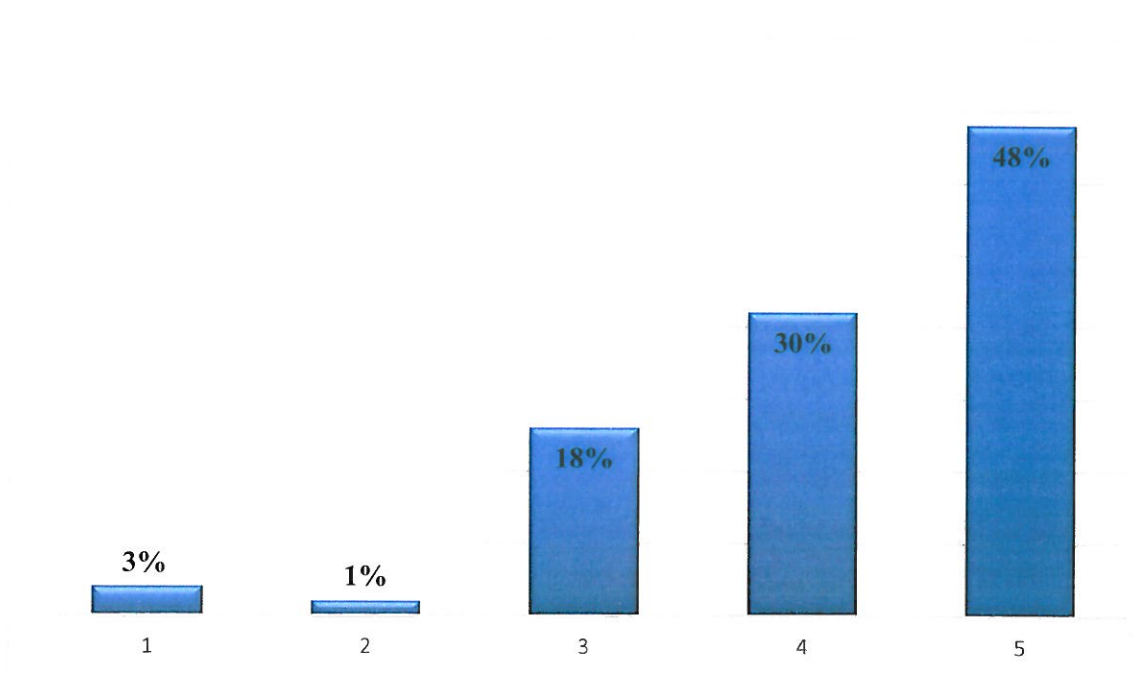
Na zadane pytanie w ankiecie dotyczące chęci realizacji przedmiotów podczas toku studiów studenci odpowiedzieli następująco: 48% badanych zaznaczyło, iż nie ma zdania na ten temat, jednak 52% sugerowało, iż chcieliby realizować takie przedmioty jak:

- rachunkowość;
- rachunkowość finansowa;

- rachunkowość zarządcza;
- rachunkowość komputerowa;
- sprawozdawczość finansowa;
- prawo pracy;

Jednym z pytań ankiety było pytanie: *Czy ukończenie studiów z bardzo dobrymi wynikami ma wpływ na zdobycie lepszej pracy, awans czy też podwyżkę?* Różnica pomiędzy odpowiedzią tak i nie jest niewielka, ponieważ 44% badanych odpowiedziało, iż dobre wyniki mają wpływ na karierę zawodową, natomiast 42% iż nie ma to żadnego znaczenia, 14% respondentów nie ma zdania na powyższy temat.

Ankieta obejmowała również pytanie o skalę od 1 do 5 w jakiej respondent chciałby realizować zajęcia praktyczne w trakcie studiowania, Wykres 9.

Wykres 9 Porównanie procentowe w jakiej skali studenci chcieliby realizować zajęcia praktyczne, 5-największy 1-najmniejszy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Zauważalne jest, iż zdecydowana większość ankietowanych zaznaczyła na skali pkt. 5 i jest to 48% ankietowanych, następnie spora grupa respondentów zaznaczyła na skali 4- jest to 30% badanych, kolejno 3 zaznaczyło – 18% badanych, 2 – 1% oraz 1 – 3%.

KIERUNEK INFORMATYKA STUDIA I STOPNIA INŻYNIERSKIE

Studenci studiów I stopnia inżynierskich Kierunku **Informatyka** stanowili najmniejszą grupę w całym badaniu, zaledwie 4%, określili oni w następujący sposób swoje oczekiwania w momencie podjęcia studiów, 87% badanych stwierdziła, iż ich oczekiwania są bardzo ogólne, natomiast 13% podała sprecyzowane oczekiwania, takie jak:

- nuka programowania;
- uzyskanie dyplomu.

Zdaniem studentów na zadane pytanie o umiejętności zdobyte podczas studiów odpowiedzi przedstawiały się następująco: 73% ankietowanych przyznało, iż nie ma zdania na ten temat, natomiast 27% badanych podała następujące umiejętności, które według nich będą przydatne:

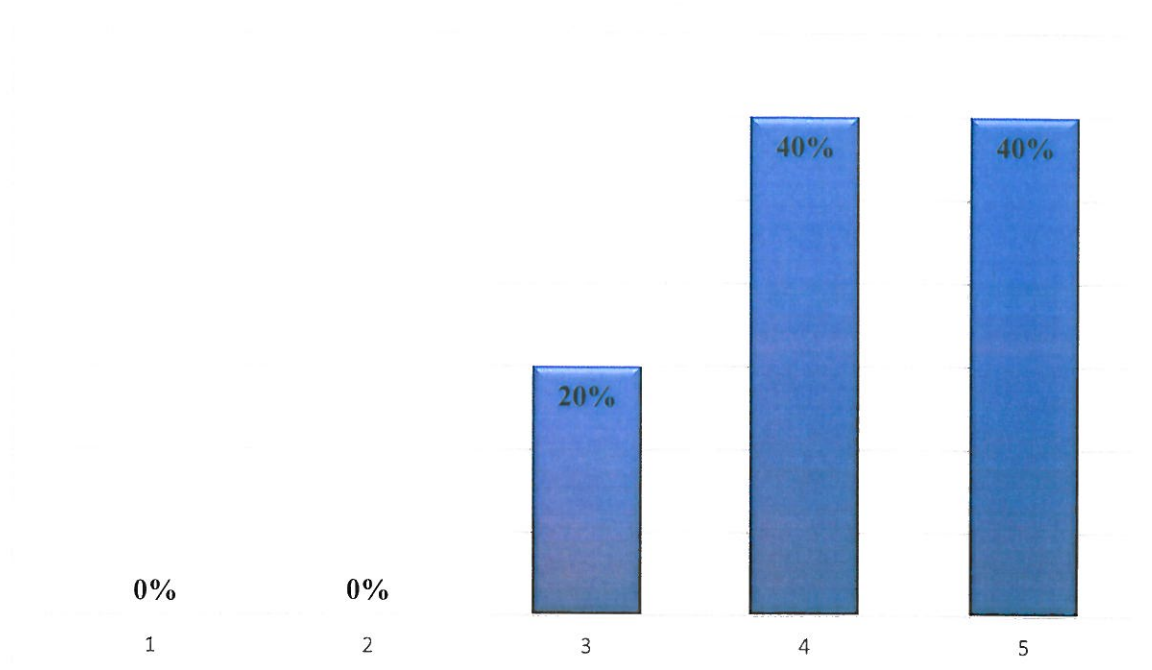
- programowanie;
- budowa układów scalonych;
- projektowanie baz danych i konfiguracja systemów;
- administracja serwerów i systemów.

Na zadane pytanie w ankiecie dotyczące chęci realizacji przedmiotów podczas toku studiów studenci odpowiedzieli następująco: 60% badanych zaznaczyło, iż nie ma zdania na ten temat, jednak 40% sugerowało, iż chcieliby realizować takie przedmioty jak:

- zajęcia praktyczne z zakresu problematyki informatycznej;
- nauka programowania;
- algorytmy i struktury danych;
- sztuczna inteligencja;
- matematyka.

Jednym z pytań ankiety było pytanie: *Czy ukończenie studiów z bardzo dobrymi wynikami ma wpływ na zdobycie lepszej pracy, awans czy też podwyżkę?* Odpowiedzi nie i nie mam zdania klasyfikują się na tym samym poziomie – 20%, na powyższy temat 80% badanych odpowiedziała, że tak.

Należy również przedstawić dane dotyczące skali w jakiej chcieliby studenci z Kierunku Informatyka realizować programy nauczania poprzez zajęcia praktyczne, Wykres 10.

Wykres 10 Porównanie procentowe w jakiej skali studenci chcieliby realizować zajęcia praktyczne, 5-największy 1-najmniejszy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ankietowych.

Zajęcia praktyczne dla studentów ze studiów inżynierskich, Kierunek Informatyka jest ważny na poziomie 4 i 5 dla grupy 40% badanych w ankiecie, natomiast 20% respondentów zaznaczyło na 3, nikt z badanych nie zakreślił 1 oraz 2.